

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM PRO
PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
ZPRACOVANÝ PODLE RVP
PV**

**„ROK V NAŠÍ
ŠKOLIČCE“**

OBSAH

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika mateřské školy	4
2.1 Velikost školy	4
2.2 Lokalita školy.....	4
2.3 Charakter a specifika budovy	4
3. Podmínky vzdělávání.....	5
3.1 Věcné podmínky	5
3.2 Životospráva	6
3.3 Psychosociální podmínky	6
3.4 Organizace	7
3.5 Uspořádání dne v MŠ.....	8
3.6 Řízení mateřské školy	9
3.7 Personální a pedagogické zajištění.....	9
3.8 Spoluúčasť rodičů	10
4. Organizace vzdělávání.....	12
4.1 Přijímání dětí	12
4.2 Organizace.....	12
4.3 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných..	14
4.4 Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	16
4.5 Vzdělávání dětí s OMJ (odlišným mateřským jazykem).....	18
5. Charakteristika ŠVP PV „Rok v naší školičce“	21
5.1 Postavení školního vzdělávacího programu.....	21
5.2 Cíl ŠVP PV „Rok v naší školičce“	21
5.3 Dlouhodobé koncepční záměry.....	21
6. Vzdělávací obsah a jeho časový plán	23
6.1 Vzdělávací cíle a záměry	24
6.2 Zásady, principy, metody a formy práce:.....	26
6.3 Uspořádání témat ŠVP PV „Rok v naší školičce“	26
6.3.1 Integrovaný blok Barevný podzim (září, říjen, listopad).....	27
6.3.2 Integrovaný blok Bílá zima (prosinec, leden, únor)	31
6.3.3 Integrovaný blok Voňavé jaro (březen, duben)	37
6.3.4 Integrovaný blok Hřejivé léto (květen, červen).....	41
7. Evaluace v mateřské škole.....	46

1. Identifikační údaje

Název ŠVP pro předškolní vzdělávání: „Rok v naší školičce“

Předkladatel:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Javorník, okres Svitavy
Adresa školy: Javorník 26, 568 02 Svitavy
IZO: 007587317
RED-IZO: 650045670
IČO: 75016001
Jméno ředitele: Mgr. Jiří Konopáč, DiS.
Kontakty: tel. ZŠ: 725 915 056
tel. MŠ: 461 531 290, 725 404 979
e-mail: skola.javornik@seznam.cz
www.zsms-javornik.cz

Zřizovatel:

Název zřizovatele: Obec Javorník
Adresa zřizovatele: Javorník 26, 568 02 Svitavy
Jméno starosty: Bc. Josef Juřík
Kontakty: tel.: 461 311 425, 724 184 827
e-mail: javornik.obec@tiscali.cz
www.obecjavornik.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2012 (Verze 2012)

Datum vydání: 1. 9. 2009

Datum poslední aktualizace: 31. 8. 2022

ŠVP PV „Rok v naší školičce“ zpracovala Zdenka Rejmanová.

ŠVP PV aktualizovala Mgr. Ivana Konopáčová.

ŠVP PV „Rok v naší školičce“ byl schválen na jednání pedagogické rady dne 3. 9. 2012

Aktualizace ŠVP PV byla schválena na jednání pedagogické rady dne 31. 8. 2022

Mgr. Jiří Konopáč, DiS., ředitel školy:

Razítko školy:

2. Charakteristika mateřské školy

2.1 Velikost školy

Mateřská škola Javorník je jednotřídní mateřská škola s celodenním provozem a kapacitou 24 dětí. V mateřské škole pracuje ředitel školy, dvě učitelky s odbornou kvalifikací, jedna kuchařka a jedna uklízečka. Pracovní doba učitelek je zajištěna tak, aby se překrývala jejich přímá pedagogická činnost každý den v rozsahu dvou a půl hodiny. V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty apod.).

2.2 Lokalita školy

Naše nově zrekonstruovaná MŠ zahájila provoz v roce 2008 a je součástí Základní školy. Budova MŠ s přilehlou školní zahradou se nachází v klidné části obce v objektu Společenského a vzdělávacího centra. V blízkosti školky jsou lesy, pole, louky i sportoviště, které hojně využíváme.

2.3 Charakter a specifika budovy

První zmínka o mateřské škole v naší obci se objevila již v roce 1957. V lednu roku 2003 byla sloučena se základní školou v jeden právní subjekt. Mateřská škola prošla rozsáhlou rekonstrukcí v letech 2008/2009. Díky ní vznikla prostorná a moderní školka, která je propojená s budovou Obecního úřadu a moderně vybavenou školní jídelnou.

V mateřské škole se nachází prostorná třída rozdělená do hracích a pracovních koutků, ložnice, šatna a hygienické zázemí pro děti i učitele.

Mateřská škola má velice výhodnou polohu a dobrou dopravní dostupnost. Mohou ji navštěvovat nejen děti z Javorníku, ale i z blízkých okolních měst a obcí.

U nás najdete:

- útulné, příjemné prostředí
- klidnou a přátelskou atmosféru
- kvalifikovanost a kvalitu
- respektování osobnosti dítěte
- vedení k samostatnosti a odpovědnosti

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Interiér mateřské školy odpovídá moderním trendům. Třída je světlá a prostorná, rozdělená do hracích a pracovních koutků, které zajišťují pohybové, konstruktivní, výtvarné, pracovní a další aktivity odpovídající potřebám dětí předškolního věku. Nábytek v herně je barevný, variabilní, výškově dostupný dětem. Uprostřed herny se nachází prostor s kobercem pro společné hry a setkávání. Materiální vybavení školy je vyhovující, hračky jsou zdravotně nezávadné a odpovídají počtu i věku dětí, jsou průběžně doplňovány a obměňovány. Jsou uloženy v otevřených policích a skříňkách, které jsou označeny obrázky pro přehlednou a snadnou manipulaci. Mateřská škola je rovněž vybavena audiovizuální technikou v podobě dataprojektoru, CD přehrávačem, notebookem, elektronickými varhany a 5 tablety s výukovými programy pro děti. K dispozici je i rozsáhlá knihovna pro děti i učitele.

Další prostornou součástí budovy MŠ propojenou s hernou je odpočinková místnost, která je vybavena dřevěnými stohovatelnými lehátky a lůžkovinami estetického vzhledu. Umývárna s toaletami odpovídá počtu dětí, součástí je i sprchový kout. Šatna je vybavena nábytkem pro odkládání oděvů a obuvi dětí, je zde také prostor pro vystavení dětských prací a informační nástěnka pro rodiče. Vstup do MŠ je bezbariérový. Vchodové dveře se zamykají. Prostory interiéru jsou vyzdobeny dětskými výtvy, které jsou týdně obměňovány.

K budově mateřské školy patří oplocená školní zahrada s travnatým povrchem. Je bezbariérově přístupná přímo ze třídy školy. Je vybavena prostorným pískovištěm, dřevěnými průlezkami, zahradními stoly a lavičkami, sportovním nářadím a hračkami. Mobiliiář zahrady doplňují dvě závěsné houpačky, houpadlo, skluzavka a kolotoč. K hrám dětí slouží dva dřevěné domečky a velká tabule s počítadlem. Kolem všech herních prvků se nachází dopadová plocha z recyklované pryže, pískoviště splňuje základní hygienické požadavky na jeho provoz (krycí síť). V letních měsících se k osvěžení dětí využívá také nafukovací bazének.

Během školního roku je využívána tělocvična v prostorách základní školy, která je dostatečně vybavena základním tělocvičným nářadím, rozlehlá školní zahrada s arboretem či přílehlý park Zelená náves.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hluchnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

Pro zefektivnění vzdělávání je v plánu (podzim 2020) vytvoření zahradnického koutku na školní zahradě. Zprovozněním vyvýšených záhonů budou mít děti možnost pochopit a prakticky vyzkoušet různé zahradnické činnosti (výroba kompostu, rytí a okopávání, vysévání semínek a pozorování růstu rostlin aj.). Zakoupení slunečníku (jaro 2021) pro zastínění místa pro výtvarné aktivity nebo námětové hry se zdá být vhodným zlepšením podmínek vzdělávání. Přínosnými by byla výroba a montáž vysokých polic nad dětský nábytek, které by sloužily k ukládání didaktických pomůcek pro učitelky nebo jako učitelská knihovna (podzim 2022). Rovněž zakoupení nového dopravního koberce do koutku s kostkami by podpořilo větší zájem

děti o konstruktivní činnosti (zima 2021). Děti si s oblibou hrají v koutcích, aby nebyly rušeny. Pořizováním paravánů by měly dostatek soukromí k různým činnostem a hrám (podzim 2023).

3.2 Životospráva

Mateřská škola má vlastní, komplexně rekonstruovanou, moderně zařízenou školní kuchyni a jídelnu. Strava pro děti je plnohodnotná a vyvážená, součástí jídelníčku jsou zeleninové saláty, ovoce, mořské ryby, drůbež, luštěniny i mléčné výrobky. Pitný režim je zajištěn po celý den. Děti mají k dispozici stolečky s různými nápoji (voda, čaj, ovocné šťávy a mléko), dopoledne i misku s čerstvým ovocem a zeleninou. Děti jsou vedeny ke stolování v klidné, pohodové atmosféře. Samy si mohou mazat pomazánky na pečivo, nalévají si samy polévku a nápoje, volí si samy porci jídla, říkají si o přídavek. Na jídlo jim poskytován dostatek času. Učitelky vhodně motivují děti, aby neznámé jídlo alespoň ochutnaly. Děti však do jídla nejsou nuceny. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy je dodržován minimálně tříhodinový interval.

V mateřské škole máme zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětem. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Děti, které nepotřebují spát, 30 minut odpočívají, poté si samy vyberou klidovou činnost tak, aby nerušily spící děti.

V interiéru mateřské školy mají děti dostatek prostoru a času k volné a spontánní hře a pohybu. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouhou dobu venku, záleží vždy na povětrnostních podmínkách a dalších okolnostech. Hojně je využívána školková nebo školní zahrada, přilehlý park, sportovní areál obce, louky nebo les.

Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor. Formou činnostního učení seznamují děti s poznatky o těle, zdraví a nemoci, hygieně, výživě, osobní svobodě a hodnotách, bezpečné komunikaci, významu fyzických aktivit apod. Pedagogové trvalým každodenním vedením upevňují hygienické návyky dětí, včetně čištění zubů, respektují fyziologické potřeby (WC, pohyb, odpočinek, únavová křivka, být sám, neúčast aj).

Každé dítě ví samo nejlépe, kdy má hlad a chuť k jídlu. Snahou je respektovat tyto potřeby dětí např. podáváním dopolední svačiny již po příchodu dítěte do MŠ až do deváté hodiny ráno. Přínosem by bylo vytvoření dostatečného prostoru pro samotnou konzumaci přesnídávky (podzim 2023). K větší samostatnosti dětí by pomohl jiný systém přípravy stolování ve školní jídelně (podzim 2023).

3.3 Psychosociální podmínky

Smyslem naší práce je vytvářet ve škole přátelské, tolerantní, klidné, laskavé prostředí, do kterého se děti i dospělí budou rádi vracet, protože se zde cítí spokojeně, bezpečně a šťastně. Aby se nám dařilo tento cíl dosáhnout, je důležité věnovat velkou pozornost péči o wellbeing.

Mezi učitelkami i provozními zaměstnanci se snažíme budovat a udržovat dobré mezilidské vztahy založené na vzájemném respektu a spolupráci, podporujeme důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

Vztahům mezi dětmi věnujeme velkou pozornost, využíváme situačního učení i mravního ponaučení po přečtení pohádek či vyprávění příběhů. V komunitním kruhu vedeme děti k vyjadřování a spontánnímu vyprávění svých zážitků, hovoříme o představách i emocích, což považujeme za velmi přínosné pro uvědomování si vztahů k druhým lidem. V našem úsilí je velmi podstatná důslednost, která je pro děti nesmírně důležitá a poskytuje vyváženost mezi volností a respektem k pravidlům společného soužití. Do tvorby pravidel společného soužití jsou na začátku školního roku zapojeny všechny děti a pomocí piktogramů jsou vedeny k jejich pochopení, učí se je přijímat a následně dodržovat. V průběhu roku se k pravidlům vracíme a společně se snažíme řešit vzniklé konflikty a problémové situace.

Snažíme se, aby pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny, byl podporující, vstřícný, empatický i naslouchající. Dětem jsou nabízeny aktivity s tematikou jim blízkou, aktivity přiměřeně náročné, děti samy rozhodují, co si z nabízených činností vyberou. Děti dostatečně motivujeme, podporujeme je v samostatných pokusech, poskytujeme prostor pro pozitivní ocenění, zpětnou vazbu i sebehodnocení. Vedeme je k vzájemné spolupráci i podpoře, radosti ze společného díla a svým působením je nenásilně pozitivně ovlivňujeme.

Učitelky respektují individuální potřeby dětí, jednájí s nimi v klidu a pohodě. Přístupují k nim s emoční otevřeností a empatií a tím podporují vznik pohodového třídního klimu. Usilují o vyvážené střídání spontánních a řízených činností. Nezatěžují děti neúměrnými požadavky či spěchem, vyhýbají se negativním slovním komentářům.

Všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti i povinnosti, nikdo není znevýhodňován a naopak. K naplnění životní spokojenosti patří i uspokojení fyzických potřeb, do kterých spadá pravidelný pohyb a zdravá a vyvážená strava (viz Životospráva).

Aby bylo v naší škole dítě šťastné a spokojené, snažíme se co nejvíce napomoci adaptaci nově přichozím dětem, a to trpělivým, laskavým, individuálním přístupem a postupným zapojením do činností MŠ. Velký význam má úzká spolupráce se zákonnými zástupci, kteří jsou vítanými pomocníky při adaptaci dětí. Doporučujeme, aby byl zpočátku pobyt dítěte v MŠ kratší s postupným prodlužováním. Zákonným zástupcům nabízíme možnost společné návštěvy školky, školní zahrady či akcí rodičů s dětmi. Koncem června připravujeme schůzku pro zákonné zástupce nově přichozích dětí, abychom jim předali potřebné informace a rady, jak připravit dítě na vstup do MŠ a odpověděli na dotazy. Se zákonnými zástupci jednáme citlivě a taktně, snažíme se vytvářet prostor pro vzájemný dialog. Cílem je prohlubování otevřenosti, upřímnosti a schopnosti naslouchat odlišným názorům.

3.4 Organizace

Organizace a provoz MŠ vychází z předcházejících zkušeností a z požadavků rodičů. Provoz školy je od 6. 00 hod. – 16.00 hod. Otevírání MŠ zajistí učitelka, která vykonává ranní službu, budovu uzamyká školnice.

3.5 Uspořádání dne v MŠ

Při sestavování denního programu respektujeme vývojové a individuální zvláštnosti dětí, vycházíme z konkrétní situace, z věkového složení třídy, z evaluace a hodnocení.

6.00 – 9.20	Scházení dětí, ranní hra dle volby a přání dětí, didakticky zacílené činnosti – záměrné i spontánní učení ve skupinkách i individuálně, práce v centrech aktivit, ranní rozcvička, hygiena, přesnídávka, vyprávění, diskuse, reflektivní kroužek apod.
9.20 – 11.30	Příprava na pobyt venku, pobyt venku, hygiena
11.30 – 12:00	Oběd, hygiena, příprava na odpočinek
12:15 – 14:00	Odpočinek - odpolední klidové činnosti, náhradní aktivity pro děti, které nespí
14:00 – 14:45	Vstávání, hygiena, svačina
14:45 – 16:00	Spontánní aktivity dětí dle zájmu dětí, pokračování didakticky cílených činností, v letním období pobyt dětí na školní zahradě, postupný odchod z MŠ

Uvedené časy jsou pouze orientační. Veškeré činnosti a aktivity jsou voleny a prováděny s ohledem na zájmy a potřeby dětí tak, aby byly respektovány psychohygienické podmínky vzdělávání.

Odchod dětí domů po obědě je umožněn do 12.15 hodin.

Denní řád je dostatečně pružný, pedagogové reagují na individuální možnosti dětí – vývojové i individuální (tempo dětí, dostatek pomůcek, učební styl), na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování – jednájí nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu a relaxace, plně se věnují dětem a jejich vzdělávání, využívají aktivizující a činnostní metody a motivace.

Pedagogové vytváří podmínky pro skupinové, individuální i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách, pedagogové dbají na vyváženost spontánních a řízených činností a aktivit.

Pedagogové poskytují dětem, i těm co přichází do MŠ později nebo naopak odchází brzo, dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Jsou dodržovány intervaly mezi jídly - maximálně 3 hodiny, děti mají možnost volby množství i druhu potravin.

Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem, poměr spontánních a řízených činností je vyvážen.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí, děti mají možnost uchýlit se do klidného koutku, neúčastnit se společných činností, soukromí při osobní hygieně.

Jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

3.6 Řízení mateřské školy

Ředitel Základní školy a Mateřské školy Javorník, okres Svitavy: Mgr. Jiří Konopáč.

Povinnosti, pravomoci, úkoly a odpovědnosti všech pracovníků jsou jasně vymezeny – viz pracovní náplně zaměstnanců.

Škola má vytvořen funkční informační systém – průběžné informace a oběžníky zajišťuje ředitel/ka školy osobně, ostatní informace jsou předávány, diskutovány na pravidelných poradách, přeposílány emaily, využíváme i Google disk.

Na začátku školního roku vypracováváme jasné, přehledně strukturované plány (např. plán porad, akcí, kontrol, hospitací, dalšího vzdělávání, apod.), všechny pracovnice jsou seznámeny s obsahem plánů vždy na zahajovací poradě.

Informovanost rodičů se uskutečňuje formou informační tabule, individuálními rozhovory, prostřednictvím webových stránek a FB, scházíme se na třídních schůzkách a na besídkách a společných akcích.

Ředitel školy vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje. Pracovníci se týmově zapojují do řízení MŠ, podílí se na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Ke spolupráci zvou i rodiče.

MŠ úzce a neformálně spolupracuje se zřizovatelem Obcí Javorník a Základní školou Javorník. K důležitým spolupracovníkům dále patří: SPC Bystré, PPP Svitavy, Solná jeskyně Svitavy, Městská knihovna Svitavy, Obecní knihovna Javorník, obchod Mikuleč, Městská policie Svitavy, Myslivecký spolek Svitava, MAS Svitavy.

3.7 Personální a pedagogické zajištění

Počet pedagogických zaměstnanců – 3

Počet nepedagogických pracovníků – 1

Počet provozních zaměstnanců – 3

- Ředitel/ka školy
- učitelka
- asistentka pedagoga
- školní asistent

- školnice, THP pracovník
- kuchařka
- pomocná kuchařka

V mateřské škole pracují dvě učitelky s potřebnou kvalifikací.

Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče. Je zajištěno překrývání pedagogické činnosti učitelů ve třídě v rozsahu dvou a půl hodiny.

Pedagogové realizují vzdělávání tak, aby se děti cítily v pohodě po stránce fyzické, psychické i sociální, aby se rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich harmonický rozvoj, aby děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho.

Učitelky provádějí evaluační činnost, sledují a posuzují účinnost vzdělávacího programu, kontrolují a hodnotí výsledky své práce, sledují a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, kontrolují a hodnotí podmínky, v nichž se vzdělávání uskutečňuje. Využívají odborných metodik a uplatňují didaktické prvky odpovídající věku a individualitě dětí. Výsledky evaluace samostatně uplatňují v projektování i v procesu vzdělávání. Provádějí poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím předškolního pedagoga. Zohledňují názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (rodičů, spolupracovníků, základní školy, obce, apod.) a na získané podněty reagují, jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem.

V MŠ je vytvořeno ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, ředitel/ka přiměřeně respektuje názory pedagogů, vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání a sleduje další růst profesních kompetencí.

Učitelky analyzují vlastní vzdělávací potřeby a sebevzdělávají se (CCV, nabídka on line školení, odborná literatura, knihy i časopisy, internet a další) Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zajišťovány specializované služby odborníků (logopedie, psychologie aj.), ze spolupracujících institucí (SPC Bystré, PPP, Svitavy a SPC Kamínek).

Nabídka vzdělávacích seminářů je velmi široká. Mnohdy je těžké vybrat přínosný kurz pro práci předškolního pedagoga a konkrétně pro naše zařízení. Dalším rizikem je zajištění provozu MŠ v době absence jedné z učitelek z důvodu účasti na školení. Ředitel školy podporuje vzdělávání učitelek a po dobu školení se vždy zabezpečit personální zástup. Do roku 2023 se pokusíme vytvořit nový systém hodnocení dětí a vytvořit portfolia dětí.

3.8 Spoluúčast rodičů

Z výsledků dotazníků a schůzek rodičů panuje ve vztazích oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ, účastnit se různých programů, dle svého zájmu vstupovat do her svých dětí. Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje: třídní schůzky, informační tabule v šatně, webové stránky, FB, Javornický zpravodaj, dny otevřených dveří, individuální rozhovory, projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu školy, při řešení vzniklých problémů apod. Rodiče mohou využít nabídky fotografování dětí v mateřské škole, průběžně nabízíme odbornou a dětskou literaturu s možností objednávek. Spolupracujeme s rodiči při získávání různorodého materiálu pro činnosti dětí, rodiče doplňují a obohacují jídelníček dětí ovocem a zeleninou. Rodiče se podílejí na výzdobě školy (nástěnné obrazy a malby). Spolupracujeme s rodiči při logopedické péči, kterou v MŠ zajišťuje logopedická asistentka, spolupracujeme se SPC Moravská Třebová a s odbornou logopedkou Mgr. Lenkou Novotnou. Rodiče mají možnost se podílet na různých akcích školy, pomáhají při jejich zajišťování (společné tematické vycházky, výlety, tvořivé dílny, přednášky). Spolupracujeme s rodiči v oblasti uplatňování prvků zdravého životního stylu (výživa, tělovýchovné činnosti, apod.). Rodiče podporují MŠ sponzorskými dary – finanční i materiální výpomoc. Rodiče se podílejí dle svých možností na drobných úpravách a opravách školy, maminky pomáhají při šití, pletení, spolupracují při realizaci projektů, připravují občerstvení na různé školní akce apod.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji učení, domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Pedagogové pomáhají zajistit rodičům spolupráci s odborníky (např. odklad školní aj.). Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech, jednají s rodiči ohleduplně, taktně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Pedagogové nezasahují do života a soukromí rodiny. MŠ podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě.

4. Organizace vzdělávání

4.1 Přijímání dětí

Do mateřské školy jsou přijímány děti v souladu s vyhláškou č. 17/2005 Sb. o předškolním vzdělávání v platném znění.

Kritéria přijímacího řízení jsou stanovena ve vnitřní směrnici školy, termín, místo a dobu přijímacího řízení stanoví ředitel/ka školy po dohodě se zřizovatelem. O termínech zápisu je veřejnost informována prostřednictvím Javornického zpravodaje, www stránek MŠ a informační tabule pro rodiče. Ředitel/ka MŠ rozhoduje o přijetí dítěte do MŠ, popřípadě o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce. Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku.

Doporučujeme k zápisu přivést i dítě a eliminovat tak obavy z neznámého prostředí, posílit u dítěte pocit jistoty a bezpečí. Před nástupem dítěte do MŠ je organizována schůzka pro rodiče nově přijatých dětí, kde rodiče získají základní informace potřebné pro pobyt v MŠ.

4.2 Organizace

Denní program dětí se skládá ze spontánních hrových činností, pohybových aktivit řízených i volných a dalších činností programově řízených. Časové rozvržení těchto aktivit je orientační, jednotlivé časy se mění podle potřeb a přání dětí, plánovaných aktivit třídy, školy apod.

V době od příchodu dětí do podávání přesnídávky učitelka vytváří dětem podmínky pro hru, nabízí hračky, cíleně navozuje hru a usměrňuje aktivitu dětí, společně s dětmi vytváří pravidla pro vzájemné soužití ve třídě.

V ranních hrách nenásilně rozvíjí dětskou fantazii, smysl pro kamarádství, vzájemnou pomoc a volní vlastnosti (dokončit hru, uklidit hračky, pomoc ostatním kamarádům), cíleně rozvíjí dítě při individuálních a skupinových činnostech. Pohybové aktivity pomáhají dětem přirozenou cestou uvolnit vnitřní napětí, rozvíjí motorické schopnosti a základní pohybové dovednosti. Učitelka neurčuje pevná pravidla, jen dětem nabízí vhodné pomůcky nebo náměty a vždy zajišťuje bezpečnost dětí.

Řízené pohybové aktivity jsou promyšlené učitelkou, motivované a cílené prováděné formou ranních cvičení, tělovýchovných chvilek v MŠ, venku nebo v tělocvičně ZŠ.

Děti se ráno scházejí poprvé společně v diskusním kruhu uprostřed třídy na koberci. Cílem tohoto seskupení je vést děti k tomu, aby si při vzájemném sdílení zážitků naslouchaly, aby se seznámily s tématem dne. Signálem pro svolání dětí do kruhu je zvuk z trianglu. Děti se vzájemně přivítají, pozdraví, pohladí se. Při vzájemném sdílení používáme pravidlo: Když jeden mluví, ostatní mu naslouchají. Každé dítě má příležitost mluvit nebo tuto příležitost odmítnout. Vzájemné sdílení je důležitým prvkem pro psychohygienu (rozvoj empatických dovedností a k posílení pocitu sounáležitosti mezi ostatními dětmi). Přijetí ostatními dětmi napomáhá vhodnému sebepřijetí a rozvoji sebeúcty. Tím vším poznávají děti samy sebe, získávají důležité sociální zkušenosti a učí se vycházet s lidmi.

Programově řízené činnosti jsou zařazovány zpravidla denně, podle potřeb dětí a záměrů učitelky. Forma provedení a způsob organizace dětí vychází ze zájmů a schopností dětí i nahodilých situací. Činnosti se mohou uskutečňovat společně se všemi dětmi, se skupinkou dětí nebo individuálně, kdykoliv v průběhu celého dne. Záleží zcela na učitelce, jakou formu výchovné aktivity si zvolí.

Po obědě následují tzv. klidové činnosti (pohádky, příběhy, vyprávění, poslech relaxační hudby). Děti odpočívají 1,5 – 2 hodiny. Před spaním se převlékají do ložního prádla. Děti, které nemají potřebu spánku, se mohou po odpočinku (min. půl hodiny) věnovat klidovým činnostem ve třídě na základě dohodnutých pravidel s učitelkou.

Po odpolední svačince jsou dětem nabízeny zájmové odpolední činnosti, individuální a skupinové manipulační, pracovní činnosti, hry s možností zapojení rodičů, společné konzultace s rodiči související se vzděláváním dětí.

Základní prostředkem výchovy je hra. Spontánní a tvořivá hra musí mít výsadní postavení. Hra musí vycházet ze zájmu dítěte, učitelka je povinna na hru připravit pomůcky a činnosti podle znalosti dětí, hra má po všech stránkách rozvíjet a obohacovat.

Hlavní principy hry:

- učitelka má plnou pedagogickou svobodu ve volbě metod, které budou odpovídat podmínkám, tj. dítěti, prostředí a osobnosti učitelky, s tím souvisí pedagogická svoboda, ale i plná zodpovědnost za zvolené metody a postupy, výsledky práce
- citlivě přistupovat ke každému dítěti, veškeré požadavky by měly především hájit zájmy dítěte a vycházet z jeho potřeb
- není důležité, kdo je nejlepší, ale zúčastnit se, dítě by mělo mít možnost prožívat uspokojení z úspěchu a z překonávání překážek
- snažit se, aby dítě učitelku citově uznávalo – ve třídě se nesmí najít dítě, které by nebylo za co pochválit
- v plánování a přípravě – práce s dětmi musí být smysluplná, cílevědomá a plánovaná, spolupráce učitelek by měla být jednotná v režimových činnostech a organizačních záležitostech a rozdílná v metodách a postupech

Metody a formy práce:

Vzdělávání v MŠ je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se vyskytnou v průběhu celého dne.

- Ranní, diskusní a reflektivní kruh – společné setkání s dětmi v ranním kruhu, s dětmi si sdělujeme navzájem své zážitky, pocity, nápady, v kruhu společně řešíme různé problémy, seznamujeme se s programem dne, děti se učí naslouchat druhým, učíme se zde básničky a písničky
- volná hra – děti si podle vlastního uvážení vybírají hru, která je zajímá (konstruktivní hra, námětová hra,...)
- aktivity v jednotlivých koutcích pod dozorem učitelky

- prožitkové učení – na základě vlastního prožitku
- situační učení – v různých situacích
- společné akce, návštěva divadelních představení, besídky, akce s rodiči, výtvarné dílny Ranní kruh a jeho pravidla:
 - pravidlo naslouchání – mluví ten, kdo drží v ruce nějaký předmět, ostatní naslouchají
 - právo zdržet se, nemluvit, kdo nechce, nemusí hovořit
 - co se v kruhu upeče, to se tam taky sní
 - vzájemná úcta, respekt – nevysmíváme se, nekritizujeme
 - všechna pravidla platí jak pro děti, tak pro dospělé

4.3 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Podpůrná opatření 1. stupně

Má-li dítě obtíže při vzdělávání, škola zpracuje plán pedagogické podpory dítěte /PLPP/, který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka a podpůrná opatření prvního stupně; plán pedagogické podpory bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP.

Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně dostačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení a na jeho základě sestaví individuální vzdělávací plán, který obsahuje mj. podpůrná opatření druhého až pátého stupně (dle doporučení školského poradenského zařízení).

Nejsou-li podpůrná opatření dostačující, školské poradenské zařízení vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu /IVP/ doporučení ŠPZ. V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dětí, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitele/ky školy a za spolupráce s pedagogy, popř. jinými odborníky;
- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitele/ky školy a za spolupráce s pedagogy, se SPC, popř. jinými odborníky;

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní:

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí;
- při vzdělávání dítěte, které nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání dítěte, které při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání /protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže/, může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

Vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Škola prostřednictvím kvalitní pedagogické diagnostiky vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu.

Rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání dítěte je zajišťována:

- předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností
- využitím vhodných didaktických pomůcek, materiálů
- volbou vhodných metod, forem výuky
- individuálním přístupem
- prací s tablety a vhodnými didaktickými pomůckami
- nabízenými specifickými činnostmi

4.4 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Zákonem č.178/2106 Sb., ze dne 20. dubna 2016, kterým se mění školský zákon, se s účinností od 1. 9. 2016 stanoví, že se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let.

Naší snahou je, v případě přijetí dítěte mladšího tří let, vytvořit mu optimální podmínky pro vzdělávání s ohledem na jeho věk, individuální možnosti a schopnosti.

Uvědomujeme si specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte – touha po poznání, experimentování, objevování, poznávání všemi smysly, egocentrické projevy – vymezování vůči ostatním, menší obratnost, neorientuje se v čase ani prostoru,... - výrazné rozdíly vývoje. Z důvodu silnější vazby na dospělou osobu je nutné navázat úzkou spoluprací s rodinou již při přijetí dítěte. Dohodnout se na adaptaci, přiměřenosti doby pobytu v MŠ, upozornit na vyšší náchylnost k nemocem, stravování, pravidelný režim (pravidla a řád) pro pocit bezpečí....

Při práci s mladšími dětmi je nutné volit přiměřené metody a formy vzdělávání s ohledem na bezpečnost a možnosti každého dítěte, pracovat s menšími skupinami nebo individuálně, volit přiměřené činnosti a vzdělávací cíle se zapojením všech smyslů. Nejdůležitější je zajistit prostor pro volnou hru. Dvouleté dítě se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou – potřebují pravidelné rituály, vyžadují opakování činností, udrží jen krátkou pozornost, je proto nutné přizpůsobit organizaci se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a dovedností.

V případě potřeby upravíme podmínky pro vzdělávání takto:

- 1) Materiální podmínky
 - Vhodná velikost stolů, židliček, nábytku, popř. zahradního nábytku
 - Pořízení stoliček (schůdků) k umyvadlům
 - Pořízení hraček vhodných pro děti dvouleté (věková hranice uvedená na obalu)
 - Pořízení vhodných didaktických pomůcek - dle potřeby budeme vše postupně doplňovat.
- 2) Hygienické podmínky
 - Použití nočníků a zajištění jejich adekvátní vymývání a dezinfekce
 - Případné pořízení přebalovacího pultu
- 3) Životospráva
 - Upravení denního režimu – tzn. více odpočinkových aktivit, rituály
 - Zajištění dřívějšího odpočinku po obědě? V souvislosti s individuální potřebou aktivity a spánku dětí
- 4) Stravování
 - Děti mladší tří let jsou dle vyhlášky o stravování zařazovány do skupiny strážníků 3 - 6 let
 - Případné přizpůsobení množství stravy individuálním potřebám dětí
- 5) Personální podmínky
 - Zajištění co možná nejvíce souběžného působení obou učitelek, zejména v náročnějších částech dne
 - Zřízení pozice chůvy, která bude pomáhat s péčí o dvouleté děti zejména v oblasti sebeobsluhy, zajištění bezpečnosti a individuálních potřeb dětí

4.5 Vzdělávání dětí s OMJ (odlišným mateřským jazykem)

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu. Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Mnohé jazyky se od češtiny výrazně liší, a pokud rodiče sami neovládají češtinu na úrovni blízké se roditelmu mluvčímu, nemohou své děti v poznávání českého jazyka podpořit a děti se tak ocitají ve znevýhodněné pozici. Komunikace s dětmi, které nehovoří česky je obtížná – dítě nechápe, co se po něm žádá, často bývá vyčleněno z dětského kolektivu z důvodu absence společného jazyka. Dítě je v tomto období velmi zranitelné, ohrožené. Mohou se dostavit pocity osamělosti, nepochopení, diskriminace. Ohrožená je rovněž bezpečnost dětí.

Na co se zaměříme:

- na postupnou adaptaci dítěte s rodiči či rodinnými příslušníky
- na seznámení celé třídy se situací, která brzy nastane, seznámení dětí /ale i rodičů/ s příchodem nového dítěte do kolektivu, vysvětlit jim, že dané dítě mluví jiným jazykem než ony a že by mohl nastat problém v dorozumívání
- na zařazení témat, která jsou zaměřena na zemi, ze které dítě s OMJ pochází
- na zařazení tradičních svátků rodné země cizince do ŠVP
- na zařazování témat věnovaných multikulturní výchově
- na rozvoj ohleduplnosti, vzájemné tolerance
- na rituály – stejný pozdrav, přivítání, básničky, písničky

Před příchodem dítěte s OMJ zjistíme, jak dítě správně oslovovat, zda dítě zná alespoň některé české výrazy, úroveň porozumění češtině u ostatních rodinných příslušníků, zda má dítě zkušenost s dětským kolektivem.

Principy práce s dětmi s OMJ

1. Názornost

V ranním kruhu budeme vhodně využívat názorné ukázky s doprovodnými ilustracemi. V pondělí, při seznamování dětí s týdenním tématem, budeme využívat encyklopedie, kterých máme v MŠ dostatek. Už teď máme k dispozici kartičky s denním režimem, označení koutků je také přizpůsobeno těmto dětem. Využívat budeme demonstrační obrázky, loutky, figurky, hrací kostky, hračky, hry (oblékání panenky, puzzle, vkládačky...), hudební nástroje, výtvarné potřeby.

2. Opakování

Při učení se cizímu jazyku je důležité časté opakování a současně neustálé si ověřování, zda dítě řečenému opravdu rozumí. To zjistíme pomocí vhodně zvolených cílených otázek. Důležitá je samozřejmě trpělivost.

3. Zjednodušení jazyka

Na děti s OMJ je důležité mluvit pomaleji, v kratších větách. Na děti budeme mluvit srozumitelně s pečlivou výslovností. Instrukce pro děti budeme zadávat jasně a stručně.

4. Využívání neverbálních prostředků

Pro snazší pochopení budeme využívat mimiku, gestikulaci a výraznou intonaci řeči, díky níž můžeme snáze upoutat pozornost dětí.

5. Hravé učení pomocí smyslů

V předškolním věku je důležité, aby děti vnímaly všemi smysly. Protože se učí nápodobou, budeme v činnostech využívat dramatiku.

6. Motivace a pochvala

Děti budeme za každý sebemenší pokrok chválit a povzbuzovat ho. Tím postupně získá pozitivní vztah k českému jazyku.

Pravidla komunikace s dítětem:

- začínáme komunikovat pozvolna
- poskytujeme dítěti dostatek příležitosti pro zapojení do her
- snažíme se dítě zapojovat do všech činností, nenutíme jej
- používáme komunikační kartičky a demonstrační obrázky
- verbální sdělení doprovázíme neverbálním
- ověřujeme si, že dítě gestikulaci chápe
- zpočátku používáme stále stejné slovní obraty
- podporujeme vzájemnou komunikaci a interakci mezi vrstevníky
- pomáháme dětem s pochopením běžných her

- učitelka pomáhá při řešení rizikových situací, zastává roli prostředníka
- využíváme metod dramatizace
- poskytujeme příležitosti k jazykovému projevu
- poskytujeme dostatek čtenářských příležitostí
- postupně zvyšujeme očekávání (požadujeme verbální odpověď)
- každé sdělení upřesňujeme a rozšiřujeme

Naším cílem je, aby na škole vládlo pozitivní klima. Jsme si vědomi toho, že děti s OMJ překonávají nejen jazykovou bariéru, ale i bariéru kulturní a náboženskou. Ze strany zaměstnanců je třeba respektovat kulturní odlišnost dítěte, ale je velmi důležité je učit i našim kulturním pravidlům.

5. Charakteristika ŠVP PV „Rok v naší školičce“

Motto:

*„Řekni mi a zapomenu,
ukaž mi a budu si pamatovat,
nech mne udělat a porozumím.“*

5.1 Postavení školního vzdělávacího programu

Je hlavním dokumentem pro výchovně vzdělávací práci MŠ, podle potřeb mateřské školy může být aktualizován, dotvářen a upravován.

Změny názvů podtémat, úpravy, doplnění jsou prováděny formou dodatků a příloh nebo formou aktualizace celého dokumentu. Je výchozím materiálem pro tvorbu třídních vzdělávacích programů.

5.2 Cíl ŠVP PV „Rok v naší školičce“

Cílem ŠVP PV „Rok v naší školičce“ je umožnit dětem uspokojovat jejich potřeby, rozvíjet jejich dovednosti a orientovat se v okolním světě.

Program vyváženě zahrnuje všechny oblasti vzdělávání. V programu se zaměřujeme na rozvoj celé osobnosti dítěte. Jedná se zejména o oblast fyzickou, psychickou, morální, sociální, jazykově literární, estetickou, poznávací a experimentální, pracovní dovednostní, včetně jemné motoriky, zdraví apod. Činnosti, jejich obsah a náročnost jsou voleny vzhledem k věku dětí.

Specifickou pozornost věnujeme získávání klíčových kompetencí potřebných nejen na přípravu dítěte na školu, ale hlavně na přípravu dětí pro život – tedy příprava na více rolí než je role školáka. Dítě má být vedeno k výbavě pro život v mnoha oblastech – ne jen poslouchat pokyny a dělat to, co se mu nařizuje, dítě by mělo umět komunikovat a domluvit se při hře, být samostatné při oblékání, úklidu, mít respekt z dospělého, zdvořile jednat – pozdravit, poděkovat, umět se domluvit, vědět, že když mu někdo fyzicky nebo jinak ubližuje, je potřeba se bránit.

Přestože mateřská škola je zařízení kolektivní, umožňujeme dětem v co největší míře možnost přirozeného volného pohybu, individuálního tempa, učíme je samostatnému rozhodování, nabízíme dětem činnosti diferencované podle jejich schopností a zájmu, mají možnost výběru či odmítnutí.

5.3 Dlouhodobé koncepční záměry

Na základě evaluační činnosti byly vytvořeny dlouhodobé koncepční záměry v oblasti zkvalitňování výchovné práce:

Citové prožívání dětí - vstřícnost k dítěti, estetika prostředí, krásy přírody, vazba na učitelky, prvky tvořivé dramatiky, vytváření vztahu k sobě samým, vytváření zdravého sebevědomí, prosazování se s ohledem na druhé, pomoc slabým a znevýhodněným.

Rozvoj osobnosti dětí – zdravý životní styl, komunikační dovednosti, posilování kladných sociálních vztahů, morálních vlastností, podněcování zájmu, zvědavosti, činorodosti. Výchova ke spolupráci a toleranci, individuální svoboda, rovnost všech lidí.

Individuální přístup - zvykání v MŠ – návštěvy, dny otevřených dveří, pobyt s matkou, pozvánky na akce, výběr činností a jejich rozložení v čase, formy a metody práce, respektování specifických zvláštností a potřeb dětí, péče o děti příznanými podpůrnými opatřeními, kvalitní diagnostika, individualizace vzdělávání

Spolupráce MŠ a ZŠ – propojenost akcí, prostředí školy důvěrně známé, účast na výuce, bezproblémový přechod dětí do ZŠ, čtení předškolákům.

Zdraví dětí, propojenost s přírodou - výživa, její zkvalitňování, pitný režim, bezpečné prostředí, rozvoj tělesné zdatnosti prostřednictvím TV a sportovních činností, vycházky, zařazování zdravotních cvičení, volný pohyb, vytváření postojů vedoucích k zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí a jeho ochraně, budování vztahu k živé a neživé přírodě. Důraz na ochranu před společensky nežádoucími jevy – pohoda, partnerské vztahy, umění říci ne.

Spokojenost rodičů - otevřené a citlivé jednání s dětmi a rodiči, spolupráce, vstřícnost, respektování.

Vzdělávání učitelek - vysílání na školení, uvolňování na akce CCV, DVPP, financování školení, nákup literatury, diskuze, ověřování získaných poznatků a postupů v praxi, spolupráce se školou, zřizovatelem, práce na školním programu – vycházet z RVP PV, zařazovat nové metody práce. Poradenství pro rodiče, články, individuální rozhovory, budovat image školy, pořádat kulturní akce aj.

6. Vzdělávací obsah a jeho časový plán

Obsah vzdělávání je v ŠVP PV rozpracován do čtyř integrovaných bloků. Jednotlivé integrované bloky, které rozvádíme do podtémat. Podtémata mohou mít různou délku, která se odvíjí od námětu, charakteru činností a hlavně zájmu dětí. Usilujeme o co největší propojení vzdělávacích oblastí tak, aby naše pedagogické působení bylo přirozené a účinné. Naše práce se opírá o znalost RVP PV. Snažíme se pracovat cílevědomě, respektujeme cíle a záměry vzdělávání, směřujeme svoji práci k osvojení očekávaných kompetencí. Nabídku činností promyšlíme tak, aby docházelo k propojování všech oblastí vzdělávání. Časový prostor pro realizaci ŠVP zůstává otevřený, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelky.

ŠVP je dokument, který se stále vyvíjí, úzce souvisí s průběžným získáváním zkušeností a poznatků z autoevaluace, se stálým vzděláváním pedagogů a postupnými změnami podmínek.

Tematické celky v jednotlivých integrovaných blocích jsou vzájemně propojeny, promítají se do pěti vzdělávacích oblastí a získávají podobu dílčích cílů.

1. Biologické	Dítě a jeho tělo
2. Psychologické	Dítě a jeho psychika
3. Interpersonální	Dítě a ten druhý
4. Sociálně-kulturní	Dítě a společnost
5. Environmentální	Dítě a svět

K rozvíjení dětí v těchto oblastech využíváme denní pohybové hry, cvičení, taneční přípravu a hudební výchovu, zpěv a instrumentální činnosti, kreslení, malování, modelování a další výtvarné techniky, pokusy, experimenty, četbu, vyprávění, dramatizaci, poslech, samostatný mluvní projev dětí atp. Ústřední činností dětí zůstává hra, která je provází celý den, prolíná se všemi činnostmi a je jí věnována mimořádná pozornost.

Průběžné naplňování dílčích cílů směřuje k dosahování dílčích kompetencí, které jsou základem pro postupné budování kompetencí klíčových.

Klíčové kompetence pro etapu předškolního vzdělávání:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

6.1 Vzdělávací cíle a záměry

Při své práci se řídíme rámcovými cíli uvedenými v RVP PV:

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Konkrétní cíle:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „NE“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a na její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí
- vytvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co je proti nim a v

odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhovost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

6.2 Zásady, principy, metody a formy práce:

- zajišťujeme rovný přístup všech dětí k veškerým činnostem
- respektujeme individualitu dítěte
- upřednostňujeme svobodnou volbu činností, nenásilné vedení dítěte
- vytváříme radostnou, laskavou a vstřícnou atmosféru
- propagujeme otevřenost k rodičům i veřejnosti
- umožňujeme dětem zkoumání a objevování okolního světa
- nacházíme odpovědi na otázky dětí
- rozvíjíme hrou i řízenou činností komunikativní schopnosti dětí
- uplatňujeme formy prožitkového a kooperativního učení
- využíváme dětské spontánnosti a nápodoby
- vedeme ke vzájemnému respektování, soucítění, pomoci
- dbáme na bezpečí dětí
- dbáme na dodržování pravidel

6.3 Uspořádání témat ŠVP PV „Rok v naší školičce“

Vzdělávací obsah předkládáme dětem formou integrovaných bloků. Při tvorbě těchto tematických celků vycházíme především z vnímání přírody a jevů souvisejících se střídáním ročních období, dále pak různých výročí, svátků a tradic (např. Vánoce, Den dětí, Masopust atd.). Dané téma pak prolíná všemi činnostmi v MŠ. Jednotlivá témata na sebe navazují a vzájemně se doplňují. Snažíme se děti zaujmout, vtáhnout do dění, aby ony samy byly aktéry, aby nejen viděly a slyšely, ale také „ochutnaly, osahaly, očichaly si“ - zkrátka vnímaly všemi smysly a vše prožívaly. Jsou využívány i nahodile vzniklé situace a nápady, zkušenosti či přání dětí. Metody práce a nabídku činností volí učitelky s ohledem na úroveň rozvoje konkrétní třídy a na její věkové složení. V souvislosti s tématem se účastníme exkurzí, divadel, výstav, interaktivních programů. Kolektiv s menším počtem dětí umožňuje reagovat na vzdělávací potřeby jednotlivých dětí. Vzhledem k tomu, že děti ve většině případů navštěvují

MŠ tři roky, všechna témata neuskutečňujeme každý rok, ale objevují se v rámci tříletého cyklu.

6.3.1 Integrovaný blok Barevný podzim (září, říjen, listopad)

1. Moc se těším do školky na kluky a na holky
2. Jede traktor po poli
3. Ovoce a zelenina – to je zdraví, to je síla
4. Táta náš šel na houby
5. Padá listí zlaté, rudé, je ho plná zahrada
6. Kopu, kopu brambory
7. Sedí bubák na dubu
8. Když medvěd zadupá v lese
9. V těle hodně kloubů máme
10. Na svatého Martina krajina už usíná

Charakteristika bloku:

Adaptace nových dětí, seznámení s novým prostředím, novými lidmi, kamarády, orientace v MŠ, nové hry a hračky, poznávání své značky, přizpůsobení se novému režimu, charakteristické znaky podzimu, sklizeň na zahradě, na poli, podzimní slavnosti, změny v přírodě, změny počasí, stromy, listy, lidské tělo, jeho části a funkce, oblečení, obuv, vitamíny, činnosti spojené s pohybem, les a lesní zvířata, stromy, příprava zvířat na zimu.

Hlavní cíl:

Vytváření prosociálních postojů k druhému, vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém žijeme, rozvoj schopností důležitých pro navazování vztahů, vytváření zdravých životních návyků, ovládnutí těla při pohybu, seznamování s místem, kde žijeme, rozvoj estetického vnímání, citění a prožívání.

Budeme se navzájem poznávat, povídat si, učit se jména kamarádů, učitelek, budeme si osvojovat pravidla společného soužití, základní hygienické návyky, budeme si navzájem pomáhat, seznamovat se s prostředím naší školky, s hračkami, se zaměstnanci. Budeme chodit do přírody, všimát si změn, které nastávají na podzim, naučíme se pracovat s přírodním materiálem, budeme pomáhat na zahradě sbírat jablíčka, ořechy, poznávat a ochutnávat různé druhy ovoce a zeleniny. Můžeme zkusit pouštět draky nebo si je vyrobit, povíme si, jak se chovat v lese. Naučíme se poznávat svoje tělo, jednotlivé orgány, řekneme si, co nám škodí a co nám prospívá. Budeme si povídat o zdraví a nemoci, prohlížet si knížky a encyklopedie.

Směřujeme ke kompetencím:

1. Kompetence k učení

- aktivně si všímá, co se kolem něho děje; raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo;
- učí se spontánně, ale i vědomě; soustředí se na činnosti a záměrně si zapamatuje;

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů;
- má elementární poznatky o světě přírody a jeho rozmanitostech a proměnách;
- aktivně si všímá, co se kolem děje, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo;
- má elementární poznatky o světě lidí i přírody, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije;

2. Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí; známé situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby);
- zpřesňuje početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti;
- postupuje cestou pokusu, omylu, zkouší, experimentuje;
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu;

3. Komunikativní kompetence

- domlouvá se gesty i slovy, rozumí jejich významu a funkci;
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní;
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog;
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím;

4. Sociální a personální kompetence

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí;
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim;
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky;
- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej;

5. Činnostní a občanské kompetence

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený k aktuálnímu dění;
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky;
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a může jej ovlivnit;
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit své cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem;

Vzdělávací cíle:

1. Dítě a jeho tělo

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví;
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě;
- uvědomění si vlastního těla

2. Dítě a jeho psychika

- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace – posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.);
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (naslouchání, rozvoj mluvního projevu);
- poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace – osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech, jejich funkci (čísla);
- poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace – rozvoj a kultivace představivosti a fantazie;
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní;
- rozvoj řečových a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění);

3. Dítě a ten druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v MŠ)
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému;
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými;
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými;

4. Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření;
- vytvoření základů aktivních postojů k životu, rozvoj dovedností umožňující tyto postoje vyjadřovat a projevovat;

5. Dítě a svět

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou přírodou a lidmi (oslava svátku zvířat, oslava narozenin);
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a jeho neustálých proměnách;
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám;

Očekávané kompetence – co dítě zpravidla dokáže na konci předškolního období:

Dítě zvládá základní hygienické, společenské návyky, dokáže se na určitou dobu odloučit od rodičů, ví, co je dobře a co špatně, co smí, co nesmí, chápe, že vše kolem něj se mění, nic není stálé, umí se přizpůsobit ostatním, programu, šetrně zachází s hračkami, s knížkami, samostatně se vyjadřuje. Zvládá jednoduché práce na zahradě, umí zacházet s výtvarným materiálem, zacházet s drobnými pomůckami, pojmenuje většinu toho, co ho obklopuje, umí se oprostít od nepříjemných projevů sobectví vůči druhým dětem, dělí se s nimi o hračky, vnímá, co druhý potřebuje, má ohled na druhého, soucítí s ním. Ví, co je nebezpečné a co ne, zvládá pohybové dovednosti. Zná svoje tělo, umí pojmenovat jeho části, má povědomí o zdravém životním stylu.

Nabídka činností:

Nabídka činností probíhá především v koutkách – ateliér, kostky, dílna, domácnost, písmenka a knihy, pokusy a objevy, divadlo. Dále je připravena pro děti také na zahradě, na vycházkách.

- Lokomoční pohybové činnosti – při rozcvíčkách, vycházkách, hrách na zahradě, nelokomoční pohybové činnosti
- Manipulační činnosti s nástroji a předměty – lupa, kladivo, kleště, lepení, stříhání, hry s přírodninami, pojmenování, třídění, vlastnosti
- Vytváření pravidel
- Aktivita vhodná pro přirozenou adaptaci dětí
- Hry s říkadly, rytmicko-melodické hry
- Seznamování s prostředím a okolím MŠ, např. hra Autobus
- Hry na pískovišti, stavby z písku
- Sběr přírodnin, kaštanů, žaludů, bukvic, listů
- Jednoduché práce na zahradě, hrabání listů
- Četba z knih, četba pohádek, téma podzim, počasí, zdraví, nemoci
- Hry s hračkami, seznamování s hračkami v MŠ
- diskusní kruh, rozhovory na téma přátelství, chování v MŠ, vyvozování společných pravidel
- Učíme se děkovat, poprosit, pozdravit
- Hry na rozlišování barev – Čáp ztratil čepičku
- Rytmizace jmen
- Hry na seznamování, např. Kompot, Klubičko, Na značky
- Básničky a písničky s podzimní tematikou
- Otisk listů, lisování
- Modelování- jablíčko, hruška
- Navlékání korálků z přírodnin
- Výroba zvířátek z kaštanů
- Malování podzimními barvami (drak, listy, podzim atd.)
- Hry s ovocem a zeleninou, panáčky, ochutnávka, otisky jablíček

- Smyslové hry, poznávání očima, čichem, hmatem, chutí
- Psychomotorické hry
- Zkoumání v přírodě, využití lupy, pozorování změn v přírodě
- Relaxační hry, psychomotorické hry
- Dramatizace, vyprávění příběhů
- Pohybové činnosti, změny poloh
- Orientace v prostoru
- Činnosti zaměřené na poznávání lidského těla, jeho částí
- Řazení obrázků dle časové posloupnosti, vyprávění děje
- Vyrábění draků
- vycházky do okolí, chůze v nerovném terénu, překonávání překážek, nácvik chůze ve dvojicích
- Pohybové hry s tematikou ovoce, zeleniny, počasí – Čáry máry, Kompot, Vítr
- Využívání hudebních nástrojů
- Hry a činnosti na rozlišování pravé a levé strany
- Rozvoj jemné motoriky, navlékání, třídění korálků
- Společenská hra Roční doby
- Námětové hry – na lékaře
- Rozvoj smyslů – hmat, čich, chuť, sluch
- Tvořivé činnosti na téma lidské tělo – stříhání, obkreslování, lepení
- Hudebně pohybové hry
- Hry na „tělo“
- Hry k poznání těla
- Zpěv písní na téma tělo, zdraví, počasí
- Překážkové dráhy
- Zapouštění barev
- Omalovánky
- Grafomotorické listy a další

6.3.2 Integrovaný blok Bílá zima (prosinec, leden, únor)

Možná témata:

1. Mikuláši, Mikuláši, neber s sebou čerta radši
2. Půjdeme spolu do Betléma
3. My tři králové jdeme k vám
4. První vločka, druhá, třetí dolů na zem právě letí
5. Ať je teplo nebo zima, sportování je vždy prima
6. Vítku, Jitko, sypte drobký na krmítko

7. Eskymáci, to jsou máci
8. Ten umí to a ten zas tohle
9. Rozpustilá raketa ráda zemi obléhá
10. Dobré ráno, dobrý den do masek se převlečem

Charakteristika bloku:

Znaky zimního počasí, zimní sporty, bezpečnost při sportu, časová posloupnost, příprava na advent, vánoční zvyky a slavnosti, umět udělat radost svým blízkým, změny v přírodě, pomoc zvěři, ptáčkům v zimě, rozvoj fyzické aktivity, znalost zaměstnání rodičů, čím bych chtěl být, proč je důležité pracovat, tradice masopustu, karneval, masky, převleky, příprava na zápis

Hlavní cíl:

Rozvoj interpersonálních vztahů, komunikativních dovedností, kulturně estetických dovedností, rozvoj vkusu, seznamování se se světem lidí, rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, mít povědomí o různých druzích zaměstnání, řemesel.

Budeme sportovat, sáňkovat, bobovat, hrát si se sněhem, stavět sněhuláky, iglú. Budeme si vyprávět o zvířátkách v zimě a o tom, jak jim pomoci.

Budeme si společně hrát, povídat si o nejkrásnějších svátcích v roce – Vánocích, budeme zpívat, naučíme se pár koled, budeme vyrábět vánoční dárky, svátečně zdobit naši školku, nachystáme vánoční posezení pro rodiče, kamarády. Dozvíme se něco o vánočních zvycích, tradicích, budeme se starat o zvířátka v lese i o ptáčky na zahradě, budeme pozorovat změny počasí. Řekneme si, kde pracují naši rodiče a čím bychom chtěli být. Povíme si o tradičním svátku – Masopustu.

Směřujeme ke kompetencím:

1. Kompetence k učení

- orientuje se v řádu a dění v prostředí ve kterém žije;
- poznává, že se může mnohému naučit;
- klade otázky a hledá na ně odpovědi;
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení (pokusy);
- dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům;
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých;
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí;

2. Kompetence k řešení problémů

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti;
- při řešení myšlenkových i praktických problémů využívá logických, matematických i empirických postupů;

- rozlišuje řešení, která jsou funkční, a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit;

3. Komunikativní kompetence

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní;
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že možno se jimi učit – má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku;
- dovede využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, atlasy, apod.)
- hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog;

4. Sociální a personální kompetence

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí;
- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy;
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje;
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí;
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost;

5. Činnostní a občanské kompetence

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky;
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu;
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem něj děje; je otevřený aktuálnímu dění;
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat;

Vzdělávací cíle:

1. Dítě a jeho tělo

- Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu
- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

2. Dítě a jeho psychika

- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících vyjádřit pocit, náladu
- Rozvoj kultivovaného projevu
- Rozvoj schopnosti plně prožívat city
- Rozvoj řečových a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění);
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření);
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení;
- Vytváření základů pro práci s informacemi
- Rozvoj, zpřesňování smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představivosti
- Osvojení si některých poznatků a zkušeností, které předcházejí čtení a psaní;
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních a neverbálních) a kultivovaného projevu;

3. Dítě a ten druhý

- Rozvoj kooperativních dovedností
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních a neverbálních

4. Dítě a společnost

- Rozvoj schopností chovat se prosociálně, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí
- Rozvoj společenského i estetického vkusu
- Seznamování se světem lidí
- Vytvoření pozitivních vztahů ke kultuře a umění

- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané;
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte;
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí;
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách;

5. Dítě a svět

- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s lidmi, společností
- Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám;
- Vytváření elementárního povědomí o širším technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách;
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané kompetence – co dítě zpravidla dokáže na konci předškolního období:

Dítě umí reprodukovat jednoduché básničky, písničky, těší se z hezkých a příjemných zážitků, prožívá radost ze zvládnutého a poznaného, rozhoduje o svých činnostech, přirozeně komunikuje s druhými, vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, umí zazpívat píseň, vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů, umí odhadnout co zvládne a co ne, uvědomuje si příjemné a nepříjemné pocity – lásku, radost, strach, smutek, zvládá jednoduché pracovní úkony – úklid hraček, pomůcek, rozumí slyšenému, uplatňuje základní společenské návyky ve styku s dospělými, umí pozdravit, poprosit, poděkovat, neskáče do řeči. Umí vyprávět jednoduchý příběh, popsat situaci na obrázku, umí správně formulovat otázky i na ně odpovídat. Zvládá pohybové dovednosti, má elementární poznatky o ročním období spojené s tradicemi a zvyky.

Nabídka činností:

- Básničky a písničky se zimní tematikou
- Zima a zimní počasí
- Výroba vánočních ozdob a dárků
- Zdobení perníčků
- Kreslení zážitků z Mikuláše
- Poslech vánočních koled, písní, poslech kazet, CD
- Ochutnávka cukroví
- Adventní kalendář, výroba, počítání dnů

- Vánoční tradice, jejich realizace
- Malování k tématu vánoc
- Hry na rozvoj emocí, pozitivních vztahů
- Hudebně pohybové hry – vánoční písně
- Činnosti k úpravě a výzdobě prostředí
- Přednes, recitace, zpěv
- Pozorování změn v přírodě
- Stavění sněhuláků, iglů, koulení sněhových koulí, bobování
- Chůze ve sněhu, po ledu, otisky bot ve sněhu
- Výpravy do lesa – pozorování přírody, stopy zvířete
- Výroba papírových vloček
- Výroba masek na masopust, modelování
- Tanec a hry, masopustní rej
- Tradice Masopustu
- Pozorování sněhu a ledu, vlastnosti
- Vyšlapávání cestiček ve sněhu
- Sněhové bitvy
- Námětové hry – na povolání
- Dramatizace, hudebně pohybové hry
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek, knihy s vánoční tematikou
- Povídání nad obrázky
- Modelování, slané těsto, sněhuláci
- Zápis do školy
- Řazení obrázků, co děláme ráno,... večer, poledne, ráno
- Pořad Kostičky
- Hry na orientaci v prostoru
- Péče o ptáčky – sypání do krmítka
- Veselé tvoření, hry s netradičním materiálem
- Práce s knihou
- Estetické činnosti
- Pokusy, objevování

6.3.3 Integrovaný blok Voňavé jaro (březen, duben)

Možná témata:

1. Přišlo jaro do vsi
2. Šel zahradník do zahrady
3. Hody, hody doprovody
4. Na tom našem dvoře
5. Abeceda to nic není, kdo by se jí, děti, bál
6. Co máš dělat na červenou, když se auta kolem ženou
7. Co se to tu děje v trávě?
8. Pět ježibab na koštěti

Charakteristika bloku:

Poznávání jarního období, práce na zahradě, seznámení s jarními květinami, podmínky k růstu, poznávání mlád'átek, exotická zvířata, zvířata ze statku, smysl Velikonoc, zvyky, jak cestujeme, poznávání dopravních značek, pravidla silničního provozu, poznávání brouků, ochrana životního prostředí.

Hlavní cíle:

Rozvoj komunikativních dovedností, řečových schopností a jazykových dovedností, rozvoj pocitu sounáležitosti s živou i neživou přírodou, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Budeme pozorovat přírodu, sledovat změny, hrát si na „dopravu“, povíme si, jak se chovat na ulici, silnici, jak předcházet nebezpečí.

Ale je tu také jaro a s ním hodně změn, dozvíme se něco o zvířatech, kde žijí, zamyslíme se nad jejich svobodou a nesvobodou, budeme chodit do přírody, pozorovat, jak se v ní lidé chovají – nepořádek,... Budeme barvit velikonoční vajíčka, vyrábět velikonoční dekorace, naučíme se koledy, velikonoční říkadla. Budeme poznávat ty nejmenší obyvatele naší planety, pozorovat je pod lupou, sledovat vývoj motýla

Směřujeme ke kompetencím:

1. Kompetence k učení

- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo;
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat dle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům;

- klade otázky a hledá na odpovědi, poznává, že se může mnohému naučit;
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých;
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů;
- má elementární poznatky o světě techniky, který dítě obklopuje;

2. Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem;
- spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty; využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost;
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti;
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit;

3. Komunikativní kompetence

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci;
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knihy, encyklopedie, časopisy, PC, psací stroj, laminovací stroj, tiskárna aj.)
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou;
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.);

4. Sociální a personální kompetence

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí;
- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy;

5. Činnostní a občanské kompetence

- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat;
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky;
- chápe, že lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky;

Vzdělávací cíle:

1. Dítě a jeho tělo

- Uvědomění si vlastního těla
- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

2. Dítě a jeho psychika

- Rozvoj tvořivosti
- Rozvoj a kultivace estetického vnímání
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet
- Získání relativní citové samostatnosti;
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit;
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla, symboly);
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu sama k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

3. Dítě a ten druhý

- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností

4. Dítě a společnost

- Rozvoj společenského a estetického vkusu
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

5. Dítě a svět

- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Osvojení si poznatků a dovedností k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, ochrana před nebezpečnými vlivy
- Vytváření elementárního povědomí o širším technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách;

Očekávané kompetence – co dítě zpravidla dokáže na konci předškolního období:

Umí vyprávět příběh, pohádku, popsat situaci na obrázku, sleduje očima zleva doprava, utvoří jednoduchý rým, vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech, chápe prostorové pojmy, orientuje se v prostoru a v čase, soustředí se na určitou činnost, dokončí, co začalo, vyjadřuje svoje prožitky, pečuje o své okolí, neničí přírodu, ví, co chce, co ho baví, nebaví, rozlišuje některé symboly, zná jednoduché matematické pojmy, všímá si rozmanitostí a změn ve svém okolí, uvědomuje si svou samostatnost, má vlastní názor, napodobuje jednoduchý pohyb podle vzoru, zaměřuje se na to, co je podstatné a důležité – odhaluje podstatné znaky, charakteristické rysy

Nabídka činností:

- Básně a říkadla o zvířátkách a květinách
- Rozhovory – jaro, jarní příroda, zvířátka
- Pohybové hry k poznání květin, zvířat
- Pohybové hry – protahování - růst trávy, zdravíme sluníčko
- Zvířata, mláďata, domácí, v zoo
- Hry na školní zahradě
- Počasí na jaře, oblékání
- Modelování
- Manipulační činnosti
- Práce s atlasem, encyklopedií
- Poznávání a sběr jarních rostlin
- Malování vajíček
- Velikonoční výzdoba školy, výzdoba oken
- Malování jarními barvami – žlutá, modrá, zelená
- Vystřihování, lepení, trhání
- Pozorování klíčení semínek

- Pozorování změn v přírodě
- Vysévání obilí
- Pozorování prací na poli
- Počítání květin, stromů
- Smyslové hry, zvuky a řeč zvířat
- Básně, rozpočítadla
- Pozorování dopravních prostředků
- Námětové hry – na auta
- Rozvoj pohybových dovedností
- Výlety do okolí
- Pozorování stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů, les, louka rybník
- Ekohry
- Práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií
- Pozorování barev v přírodě
- Poučování o nebezpečných situacích na silnici
- Cvičení bezpečného chování v dopravních situacích

6.3.4 Integrovaný blok Hřejivé léto (květen, červen)

Možná témata:

1. I když jsem jen malé děti, umíme už třídit smetí
2. Chci ti popřát, maminko, starostí jen malinko
3. Vždyť je dneska dětský den
4. Odvalil se kamínek, narodil se pramínek
5. V zoologické zahradě slon se drbe na bradě
6. Chválím tě, země má
7. Princeznička na bále
8. Dupy, dupy, klapy, klapy, čí jsou tyhle obří tlapy

Charakteristika bloku:

Rodina, vztahy v rodině, svátek matek, naše vlast, planeta Země, ekologie, život ve vesmíru, výlety, společné akce s rodiči, seznámení s dinosaury, hry, tradice, důležitost vody, vodní toky, vodní živočichové, cizokrajná zvířata, svět pohádek.

Hlavní cíle:

Rozvoj pozitivních citů k druhým, vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu), poznávání pohádek, seznamování s cizokrajnými zvířaty.

Budeme si povídat o našich rodinách, prohlížet si fotografie, když jsme byli malí, jak jsme přišli na svět, dozvíme se, co dělají naši rodiče, něco málo o sourozencích. Zjistíme, že je každý jiný, že se měníme, že se stále něco učíme. Vyrobíme dárečky pro maminky k jejich svátku, připravíme pro ně besídku. Zkusíme je namalovat, dozvíme se, že ne všichni lidé se mají rádi, že mají i špatné vlastnosti. Budeme si povídat o vodě, vodních zvířátkách. Dozvíme se o zvířátkách jinde na světě, oslavíme svátek všech dětí, připravíme rozloučení s budoucími školáky, zahrajeme si na pohádky, dinosaury, budeme se těšit z teplého letního počasí.

Směřujeme ke kompetencím:

1. Kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí;
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů;
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí;
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí;

2. Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého;
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu;
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích;
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit;

3. Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi;
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.);

4. Sociální a personální kompetence

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou

- dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování;
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout;
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti;
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou;
- dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování;

5. Činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat;
- má základní dětskou představu o tom, co je s v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat;
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije;
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá;
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat;
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení;

Vzdělávací cíle:

1. Dítě a jeho tělo

- Rozvoj pohybových schopností, zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu
- Rozvoj fyzické zdatnosti
- Osvojení si věku přiměřených dovedností

2. Dítě a psychika

- Rozvoj kultivovaného projevu
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
- Získání relativní citové samostatnosti
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- Rozvoj schopnosti vyjádřit dojmy, pocity
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie;

- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.);

3. Dítě a ten druhý

- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- Vytváření prosociálních postojů
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

4. Dítě a společnost

- Rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí
- Rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí;
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- Vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu a postoje vyjadřovat a projevat;

5. Dítě a svět

- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit;
- Osvojení si poznatků a dovedností k vykonávání jednoduchých činností při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí.

Očekávané kompetence – co dítě zpravidla dokáže na konci předškolního období:

Ví, že všichni nejsou stejní, ale že všichni lidé mají stejnou hodnotu, respektuje druhé, chová se ohleduplně k ostatním, zná hodnotu lidské práce, uvědomuje si roli svou i ostatních v určitém společenství, umí se domluvit na společném řešení, má povědomí o růstu těla, o jeho změnách, má poznatky o rodině, zvycích a práci lidí, orientuje se v okolním prostředí, ví, že nejsme sami na světě, má poznatky o své zemi a kultuře, váží si práce ostatních, chová se opatrně při setkání s cizími lidmi. Uvědomuje si své možnosti, prožívá radost s ostatními, přizpůsobuje se společnému programu. Chová se společensky a kulturně. Respektuje pravidla, je schopno plnit své drobné povinnosti.

Nabídka činností:

- Dramatické činnosti, hraní rolí

- Rozhovory na téma rodina, jak jsem se narodil
- Četba z knih na téma rodina
- Výroba dárku pro maminky
- Prohlížení rodinných fotografií
- Besídka ke svátku maminek
- Malování temperovou barvou, kresba křídou - maminka
- Hry s pravidly
- Malování na základě zážitku
- Hry na Indiány
- Vymýšlení indiánských jmen
- Zpěv písní, indiánský tanec
- Hudebně pohybové hry
- Hry s hudebními nástroji
- Tvořivé činnosti – výroba totemu, tomahavku, čelenky
- Prohlížení encyklopedií
- Poznávání jiných kultur, knihy, obrázky
- Pozorování odlišností u lidí, barva kůže, oči,...
- Seznamování se s planetami
- Svět před milióny let – dinosauři
- Hledání kostí dinosaurů – práce se sádrou, odlévání
- Samostatný slovní projev na určité téma
- Spontánní hra, experimenty s předměty a materiálem
- Výlety do okolí, návštěvy kulturních akcí

7. Evaluace v mateřské škole

Systém evaluace byl projednán na pedagogické radě. Cílem je, aby kritéria hodnocení byla v souladu s cíli ŠVP PV.

Evaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací, podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř MŠ, který se odehrává v několika na sebe navazujících fázích.

Poskytuje škole informace potřebné pro zlepšení fungování ŠVP PV. Prostřednictvím evaluace je umožněno lépe porozumět procesům, které ve škole probíhají a tyto procesy, pak můžeme zpětně ovlivňovat. Evaluací zjistíme co je ve škole vyhovující a co ne.

Oblasti hodnocení

- naplňování cílů ŠVP PV
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
- funkčnost ŠVP, soulad s RVP PV
- průběh vzdělávání
- kvalitu podmínek vzdělávání
- kvalitu práce pedagogů
- výsledky vzdělávání
- pokroky u dětí
- práci provozních pracovníků
- spolupráci s rodiči
- spolupráci se základní školou
- spolupráci s veřejností
- spolupráce se zřizovatelem
- spolupráce s odborníky
- materiální podmínky

SEBEHODNOCENÍ VLASTNÍ PRÁCE	
Cíl	Zhodnotit, co se povedlo, co ne a proč, závěry jsou využívány pro další pedagogickou činnost a další plánování
Časový rozvrh	Denně, bez písemného záznamu
Metody, techniky, nástroje	Zpětná vazba Rozbor – sebereflexe
Kdo	Učitelky

EVALUACE TEMATICKÉHO CELKU A JEDNOTLIVÝCH INTEGROVANÝCH BLOKŮ	
Cíl	Vyhodnotit naplnění stanovených výstupů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření pro další práci
Časový rozvrh	Průběžně a po ukončení každého bloku, s ohledem na stanovená kritéria, která důsledně vycházejí z rámcových i specifických cílů Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. S či bez písemného záznamu. 1. kritérium rozvoje osobnosti dítěte a jeho schopnosti učení 2. kritérium osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost 3. kritérium získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí
Metody, techniky, nástroje	Hodnocení Co děti nejvíce zaujalo? Projevily děti opravdový zájem o činnosti? O které? Jak byla u dětí rozvíjena samostatnost? Jak byla u dětí rozvíjena osobnost a schopnost učení? S jakou morální kvalitou se děti seznámily? Co se naučily? Promítlo se téma do spontánních činností dětí? Promítlo se téma do dětské komunikace? Promítlo se téma do interiéru třídy? Promítlo se téma do rodin dětí? Závěry pro další činnost. Konzultace učitelek Zpětná vazba od dětí, rodičů a její vyhodnocování.
Kdo	Učitelky

VYHODNOCOVÁNÍ INDIVIDUÁLNÍHO ROZVOJE DÍTĚTE - PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA	
Cíl	Průběžně sledovat a vyhodnocovat individuální rozvoj a učební pokroky každého jednotlivého dítěte, eventuálně dle potřeby stanovit případná opatření
Časový rozvrh	1 x ročně (únor)
Metody, techniky, nástroje	Dokumentace - záznam do příslušného formuláře Pozorování Analýza produktů dětí Konzultace učitelek
Kdo	Učitelky

EVALUACE – DIAGNOSTIKA TŘÍDY	
Cíl	Sledujeme v rámci třídy, jestli se nám daří naplňovat výstupy stanovené v ŠVP
Časový rozvrh	Průběžně, ústně
Metody, techniky, nástroje	Pozorování Konzultace učitelek
Kdo	Učitelky

SOULAD ŠVP – RVP	
Cíl	Ověřit soulad RVP - ŠVP, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce
Časový rozvrh	1 x ročně pedagogická porada - srpen
Metody, techniky, nástroje	Záznamy o dětech Hospitační záznamy Hodnocení integrovaných bloků Konzultace učitelek Fotodokumentace Dotazníky
Kdo	Učitelky, ředitel

EVALUACE UPLATNĚNÝCH METOD, POSTUPŮ, FOREM PRÁCE – VZDĚLÁVACÍ PROCES	
Cíl	Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP
Časový rozvrh	Průběžně
Metody, techniky, nástroje	Konzultace pedagogů Hospitace Pedagogické porady
Kdo	Učitelky, ředitel

OSOBNÍ ROZVOJ PEDAGOGŮ	
Cíl	Zhodnotit přínos z DVPP pro další práci, hodnocení vlastního vzdělávacího procesu
Časový rozvrh	Při pedagogické poradě
Metody, techniky, nástroje	Konzultace Pedagogické porady Hospitace Dotazníky Sebehodnocení
Kdo	Učitelky, ředitel

EVALUACE PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK	
Cíl	Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP Kvalifikovanost pedagogického týmu Normativní počty pedagogických pracovníků x počty dětí Normativní počty provozních zaměstnanců Efektivita – personální zabezpečení
Časový rozvrh	1 x ročně
Metody, techniky, nástroje	Dotazníky Kontrolní činnost Hospitace Pedagogické a provozní porady
Kdo	Ředitel, učitelky

EVALUACE MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK	
Cíl	Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP Budova, technický stav Vybavení tříd – nábytek Pomůcky, hračky Zahrada + zahradní náčiní ŠJ – vybavení
Časový rozvrh	1 x ročně
Metody, techniky, nástroje	Dotazníky Záznamy z pedagogických a provozních porad Záznamy z kontrolní činnosti
Kdo	Všichni pracovníci

EVALUACE EKONOMICKÝCH PODMÍNEK	
Cíl	Hodnocení činností školy ve finanční oblasti Sledování čerpání mzdových nákladů Účelnost, efektivnost hospodaření
Časový rozvrh	Rozbory dle směrnice ředitele školy
Metody, techniky, nástroje	Tabulky Zprávy + rozbory Pedagogické a provozní porady Konzultace
Kdo	Účetní, ředitel – dle stanovených kompetencí

EVALUACE ORGANIZAČNÍCH A PSYCHOSOCIÁLNÍCH PODMÍNEK ŠKOLY - KLIMA ŠKOLY	
Cíl	Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimu dne vzhledem k naplňování záměrů ŠVP
Časový rozvrh	1 x ročně
Metody, techniky, nástroje	Hospitace Kontrolní činnost Dotazníky Záznamy z pedagog. a provozních porad Konzultace
Kdo	Všichni pracovníci

EVALUACE SPOLUPRÁCE SE ZŠ, ZŘIZOVATELEM, VEŘEJNOSTÍ – PREZENTACE ŠKOLY NA VEŘEJNOSTI	
Cíl	Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu naplnění záměrů stanovených v ŠVP
Časový rozvrh	1 x ročně
Metody, techniky, nástroje	Fotodokumentace Záznamy Rozpočet školy Konzultace Vystoupení dětí pro veřejnost Články do tisku
Kdo	Ředitel, pracovnice dle stanovených povinností

EVALUACE SPOLUPRÁCE S RODINAMI	
Cíl	Úspěšnost zvolených metod a forem spolupráce, účast rodičů na akcích školy, jejich informovanost a spokojenost
Časový rozvrh	1 x ročně
Metody, techniky, nástroje	Fotodokumentace Individuální rozhovory s rodiči Dotazníky Konzultace učitelek
Kdo	Učitelky